

Gierałtowiec, 08.06.2021 r.

WÓJT GMINY GIERAŁTOWICE

ul. Ks. Roboty 48
44-186 Gierałtowiec
wojtgminy@gieraltowice.pl

BRG.0003.XXXV.2021

**Pani
Tatiana Kowalska
Radna Rady Gminy Gierałtowiec**

Dotyczy: interpelacji złożonej na sesji Rady Gminy Gierałtowiec nr XXXV z 26.05.2021 r.

Odpowiadając na Pani interpelację w sprawie zapobieżenia sytuacji, że na skutek nieprzewidzianych okoliczności sołectwo zostaje pozbawione sołtysa informuję, że przepisy prawa nie pozwalają na zastosowanie sugerowanego przez Panią rozwiązania, tj. powołania osoby pełniącej obowiązki sołtysa do momentu, w którym będzie możliwe zastosowanie obowiązującego trybu wyboru sołtysa. Brak sołtysa w Gierałtowicach i niemożność przeprowadzenia wyborów uzupełniających były już przedmiotem dyskusji na posiedzeniu Komisji Samorządu, Przestrzegania Prawa i Utrzymania Porządku Rady Gminy Gierałtowiec, które odbyło się 20.05.2021 r. Radni zgodnie uznali, że należy podjąć dyskusję nad zmianami w statutach sołectw. Przewodniczący komisji ustalił, że komisja będzie kontynuowała prace nad propozycjami zmian trybu wyborów samorządów sołectw i szerzej przeanalizuje problem ordynacji wyborczej w sołectwach.

W załączeniu przekazuję opinię prawną w sprawie zmian statutów sołectw w zakresie wyborów organów sołeckich.

WÓJT
Leszek Żogała

Biuro Rady Gminy Gierałtowiec

Opinia prawna w sprawie interpelacji z 25.05.2021r.

o zmianę statutu Sołectwa Gierałtowiec

I. Stan faktyczny

Pani Tatiana Kowalska Radna Rady Gminy Gierałtowiec złożyła interpelację o treści:

„W celu zapobieżenia tego typu sytuacjom w przyszłości, wnioskuję o podjęcie przez Komisję Samorządu i Przestrzegania Prawa prac nad zmianą statutu sołectwa Gierałtowiec. Zmiana ta powinna uwzględnić tryb powołania osoby pełniącej takie stanowisko do momentu, w którym możliwe będzie zastosowanie trybu wyboru sołtysa przez zebranie wiejskie.

Do pisma dołączam statuty, z których skorzystałam, szukając informacji o rozwiązaniu problemu jaki zaistniał w sołectwie Gierałtowiec”.

II. Stan prawny

Art. 36. Ustawa z dnia 08 marca 1990r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. 2021r. poz. 713 ze zm.).

1. Organem uchwałodawczym w sołectwie jest zebranie wiejskie, a wykonawczym - sołtys. Działalność sołtysa wspomaga rada sołecka.

2. Sołtys oraz członkowie rady sołeckiej wybierani są w głosowaniu tajnym, bezpośrednim, spośród nieograniczonej liczby kandydatów, przez stałych mieszkańców sołectwa uprawnionych do głosowania.

3. Sołtys korzysta z ochrony prawnej przysługującej funkcjonariuszom publicznym.

III. Analiza prawna

W regulacji art. 36 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym wyraźnie stwierdzono, że zebranie wiejskie jest w sołectwie organem uchwałodawczym, zaś wykonawczym - sołtys. Należy podkreślić, że ustawodawca nadał zebraniu wiejskiemu wyłącznie uprawnienia uchwałodawcze, co oznacza, że niedopuszczalne jest przypisywanie mu kompetencji elekcyjnych w odniesieniu do innych organów sołectwa.

Z treści art. 36 ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym wynika, iż sołtys oraz członkowie rady sołeckiej wybierani są w głosowaniu tajnym, bezpośrednim, spośród nieograniczonej liczby kandydatów, przez stałych mieszkańców sołectwa uprawnionych do głosowania. Wykładnia gramatyczna i celowościowa przepisu art. 36 ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym przesądza o tym, że prawo wybierania sołtysa oraz członków rady sołeckiej przysługuje osobom fizycznym mającym status stałego mieszkańca sołectwa i uprawnionym do głosowania. Przepis ten reguluje podstawowe zasady prawa wyborczego w odniesieniu do wyboru sołtysa i członków rady sołeckiej. Prawo wybierania sołtysa oraz członków

rady sołeckiej z art. 36 ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym, nie może być utożsamiane i interpretowane poprzez prawo do udziału w zebraniu wiejskim, zdefiniowanym w przepisie art. 36 ust. 1 tej ustawy, stanowiącym, że organem uchwałodawczym w sołectwie jest zebranie wiejskie. Przepis art. 36 ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym przesądził, że prawo wybierania sołtysa oraz członków rady sołeckiej przysługuje osobom fizycznym (mającym status stałego mieszkańca sołectwa, uprawnionego do głosowania), nie przysługuje natomiast organowi sołectwa, jakim jest zebranie wiejskie.

Przepis art. 36 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym stanowi jak już wskazano, iż organem uchwałodawczym w sołectwie jest zebranie wiejskie, a wykonawczym - sołtys. Działalność sołtysa wspomaga jedynie rada sołecka. Zatem ustawa nie przewiduje w sołectwie funkcji zastępcy sołtysa na czas jego nieobecności. W związku z tym, Rada Gminy Gierałtówice nie ma podstaw powoływać innych organów samorządowych niż te, które w sposób wyczerpujący i ścisły zostały określone przez samą ustawę. Swobodne określenie struktury wewnętrznej jednostek pomocniczych gminy powinno się mieścić w granicach ustaw.

Wnioski:

1. Wniosek o podjęcie prac przez Komisję Samorządu i Przestrzegania Prawa Rady Gminy mający na celu zmianę statutu sołectwa Gierałtówice poprzez wprowadzenie możliwości powołania w sołectwie nowego organu „zastępcy sołtysa”, na czas nieobecności sołtysa należy uznać za sprzeczny z prawem, gdyż ustawa o samorządzie gminnym nie przewiduje takiego stanowiska.
2. W przedłożonych statutach sołectw z innych gmin nie wprowadzono instytucji „zastępcy sołtysa”.

RADCA PRAWNY
Kt - 1458
mgr Józef Maślanka